YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

11 päivänä toukokuuta 1999 *

Yhdistetyissä asioissa C-425/97—C-427/97,

jonka Gerechtshof te 's-Hertogenbosch (Alankomaat) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensin mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevissa rikosasioissa, joissa vastaajina ovat

Adrianus Albers (C-425/97),

Martinus van den Berkmortel (C-426/97)

ja

Leon Nuchelmans (C-427/97),

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

ennakkoratkaisun teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8) tulkinnasta, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY (EYVL L 81, s. 75),

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J.-P. Puissochet sekä tuomarit J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann (esittelevä tuomari), L. Sevón ja M. Wathelet,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Alankomaiden hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön vt. oikeudellinen neuvonantaja J. G. Lammers,

— Irlannin hallitus, asiamiehenään Chief State Solicitor M. A. Buckley,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja H. van Lier ja oikeudellisen yksikön virkamies M. Shotter,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Albersin, Van den Berkmortelin ja Nuchelmansin, edustajanaan asianajaja L. J. L. Heukels, Haarlem, Alankomaiden hallituksen, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellinen apulaisneuvonantaja A. Fierstra, Irlannin hallituksen, asiamiehenään P. Charleton, SC, ja komission, asiamiehinään H. van Lier ja Shotter, 25.11.1998 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.12.1998 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Gerechtshof te 's-Hertogenbosch on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle kolmella 11.11.1997 tekemällään päätöksellä, jotka ovat saapuneet yhteisöjen tuomioistuimeen 16.12.1997, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla ennakkoratkaisukysymyksen teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetun neuvoston direktiivin 83/189/ETY (EYVL L 109, s. 8) tulkinnasta, sellaisena kuin tämä direktiivi on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY (EYVL L 81, s. 75; jäljempänä direktiivi 83/189/ETY).

2 Kysymys on esitetty rikosasioissa, joissa vastaajina ovat Albers, Van den Berkmortel ja Nuchelmans ja joissa vastaajia syytetään sellaisten lihantuotantoon tarkoitettujen nautaeläinten pitämisestä, joille on annettu clenbuterolia sisältäviä sympaattikusta ärsyttäviä aineita.

3 Produktschap voor Vee en Vleesin johtoryhmä (julkisoikeudellinen karjan- ja lihankasvattajien keskusjärjestö) antoi *Verordening Stoffen met sympathico mimetische werking (PVV) 1991* -nimisen asetuksen (sympaattikusta ärsyttäviä aineita koskeva kansallinen asetus, jäljempänä asetus), jonka maatalousministeriö hyväksyi ja jonka 1 §:ssä määritellään sympaattikusta ärsyttävät aineet. On selvää, että clenbuterol kuuluu näihin aineisiin.

4 Asetuksen 2 §:ssä säädetään, että "yli neljäntoista viikon ikäisille lihantuotantoon tarkoitetuille nautaeläimille ei saa antaa sympaattikusta ärsyttäviä eläinlääkkeitä, jotka sisältävät clenbuterolia, eikä näiden eläinlääkkeiden antamiseen edellä tarkoitetuille nautaeläimille saa myöntää lupaa".

5 Asetuksen 3 §:n 1 momentissa säädetään, että "on kiellettyä pitää, varastoida, ostaa tai myydä lihantuotantoon tarkoitettuja nautaeläimiä, joille on annettu 2 §:n vastaisesti siinä tarkoitettuja sympaattikusta ärsyttäviä aineita".

6 Direktiivin 83/189/ETY 1 artiklan 5 kohdan mukaan "teknisellä määräyksellä" tarkoitetaan direktiivissä "teknistä eritelmää niihin liittyvine hallinnollisine määräyksineen, joiden noudattaminen on lain nojalla tai käytännössä pakollista saatettaessa tuote markkinoille tai käytettäessä sitä jäsenvaltion alueella tai suuressa osassa sen aluetta, lukuun ottamatta kuitenkaan paikallisten viranomaisten antamia määräyksiä". Saman artiklan 1 kohdan mukaan teknisellä eritelmällä tarkoitetaan direktiivissä 83/189/ETY "asiakirjaan sisältyvää eritelmää tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista — — sekä perustamissopimuksen 38 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja maataloustuotteita ja elintarvikkeena ja eläinten ravintona käytettäviä tuotteita — — koskevat tuotantotavat ja -menetelmät".

7 Direktiivin 83/189/ETY 8 ja 9 artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan antamaan komissiolle tiedoksi direktiivin soveltamisalaan kuuluvia teknisiä määräyksiä koskevat

ehdotukset sekä lykkäämään tietyissä tapauksissa useiden kuukausien ajaksi teknistä määräystä koskevan ehdotuksen hyväksymistä, jotta komissiolla on mahdollisuus selvittää, ovatko ehdotukset yhteisön oikeuden mukaisia, tai tehdä asiaa koskeva direktiiviehdotus tai antaa asiaa koskeva direktiivi.

8 Direktiivin 83/189/ETY 10 artiklassa säädetään, että "8 ja 9 artiklaa ei sovelleta, kun jäsenvaltiot täyttävät yhteisön direktiiveistä ja asetuksista johtuvia velvoitteita".

9 Asiassa C-194/94, CIA Security International, 30.4.1996 antamassaan tuomiossa (Kok. 1996, s. I-2201, 54 kohta; jäljempänä asia CIA Security) yhteisöjen tuomioistuin tulkitsi direktiiviä 83/189/ETY siten, että sen 8 ja 9 artiklassa säädetyn tiedonantovelvollisuuden rikkominen aiheuttaa sen, että kyseisiin teknisiin määräyksiin ei voida vedota yksityisiä oikeussubjekteja vastaan. Näin ollen se totesi tuomiolauselmassa, että yksityiset henkilöt voivat vedota direktiivin 83/189/ETY 8 ja 9 artiklaan kansallisessa tuomioistuimessa, jonka on jätettävä soveltamatta sellaista kansallista teknistä määräystä, jota ei ole annettu tiedoksi direktiivin mukaisesti.

10 Pääasiassa syytettyinä olevien kolmen Hollannissa toimivan karjankasvattajan maatiloilla pidettyjen nautaeläinten virtsanäytteistä on löydetty clenbuterolia. Yleinen syyttäjä on tämän vuoksi vaatinut heille rangaistusta asetuksen rikkomisesta.

11 Ensimmäisessä oikeusasteessa Albers ja Van den Berkmortel tuomittiin Economische politierechter in de Arrondissementsrechtbank te 's-Hertogenboschin 14.12.1995 antamalla tuomiolla ja Nuchelmans tuomittiin Economishe kamer in de Arrondissementsrechtbank te Maastrichtin 6.6.1996 antamalla tuomiolla sellaisten lihantuotantoon tarkoitettujen nautaeläinten pitämisestä, joille on annettu clenbuterolia sisältäviä sympaattikusta ärsyttäviä aineita. Syytetyt olivat hakeneet muutosta näihin tuomioihin Gerechtshof te 's Hertogenboschissa.

12 Ennakkoratkaisupyynnöistä käy ilmi, että muutoksenhaussaan syytetyt olivat väittäneet asiassa CIA Security annettuun tuomioon vedoten, että asetuksessa, jota ei ole annettu komissiolle tiedoksi, on teknisiä määräyksiä, joten sitä ei voida heidän mukaansa ottaa huomioon.

13 Kansallinen tuomioistuin päätti tämän vuoksi lykätä ratkaisun antamista ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle kaikissa käsiteltävinä olevissa pääasioissa seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Sisältääkö vuonna 1991 annettu *Verordening Stoffen met sympathico mimetische werking (PVV)* ja erityisesti sen 3 §:n 1 momentti sellaisia teknisiä määräyksiä, jotka olisi ollut ilmoitettava komissiolle direktiivin 83/189/ETY 8 artiklan mukaan, sellaisena kuin kyseinen direktiivi oli edellä mainitun kansallisen säädöksen tullessa voimaan?"

14 Mainitut kolme asiaa yhdistettiin yhteisöjen tuomioistuimen presidentin määräyksellä 26.1.1998 kirjallista ja suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.

15 Kansallisen tuomioistuimen kysymys koskee sitä, onko asetuksen 3 §:n 1 momentissa ja 2 §:ssä vahvistettu sääntö direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettu tekninen määräys ja onko jäsenvaltio, joka on vahvistanut tällaisen säännön, direktiivin 10 artiklan nojalla vapautettu direktiivin 8 artiklassa säädetystä velvollisuudestaan antaa määräys komissiolle tiedoksi.

16 Kysymyksen ensimmäiseen osaan on todettava, kuten Alankomaiden hallitus ja komissio ovat väittäneet, että esillä olevassa asiassa käsiteltävänä olevan kaltaiset säännöt, joilla pyritään estämään sympaattikusta ärsyttävien aineiden antaminen yli

neljäntoista viikon ikäisille lihantuotantoon tarkoitetuille nautaeläimille, ovat direktiivin 83/189/ETY 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja teknisiä eritelmiä.

17 Tällaisilla säännöillä määritellään EY:n perustamissopimuksen 38 artiklan 1 kohdassa (josta on muutettuna tullut EY 32 artiklan 1 kohta) tarkoitettujen elintarvikkeina käytettävien maataloustuotteiden tuotantotavat ja -menetelmät.

18 Koska kansalliset hallintoviranomaiset ovat antaneet kyseiset säännöt, koska niitä sovelletaan Alankomaiden koko alueella ja koska ne velvoittavat niitä, joille ne on osoitettu, kyse on direktiivin 83/189/ETY 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuista teknisistä määräyksistä.

19 Ennakkoratkaisukysymyksen toisen osan osalta Alankomaiden ja Irlannin hallitukset ja komissio esittävät, että direktiivin 83/189/ETY 10 artiklan nojalla Alankomaiden viranomaisilla ei ollut velvollisuutta antaa komissiolle tiedoksi pääasiassa riidanalaisena olevaa teknistä määräystä, koska antaessaan tämän teknisen määräyksen ne olivat täyttäneet yhteisön direktiiveihin perustuvat velvollisuutensa.

20 Tältä osin, kuten komissio on todennut, on viitattava erityisesti eläimissä ja tuoreessa lihassa olevien jäämien tutkimisesta 16 päivänä syyskuuta 1986 annettuun neuvoston direktiiviin 86/469/ETY (EYVL L 275, s. 36), jota sovelletaan nautaeläimiin.

21 Kuten komissio on todennut, direktiivin 86/469/ETY yhdeksännen perustelukappaleen mukaan direktiivillä pyritään muun muassa toteuttamaan yhteiset tarkastustoimenpiteet jäämiä eläimiin aiheuttaneiden syiden määrittelemiseksi ja niiden poistamiseksi ja varmistamaan se, että sallittuja poikkeamia suurempia jäämämääriä

sisältävää lihaa ei päästetä kulutukseen. Näin direktiivin 9 artiklan 3 kohdan b alakohdassa toimivaltaiset viranomaiset velvoitetaan huolehtimaan siitä, että jos virallisen näytteen tutkimisen perusteella "ilmenee eläimissä esiintyvän kiellettyjä aineita, eläimiä ei saa saattaa markkinoille ihmisravinnoksi tai eläinten rehuksi".

22 Direktiivin 86/469/ETY liitteessä I luetellaan direktiivin soveltamisalaan kuuluvat jäämäryhmät. Clenbuteroli kuluu luettelon B kohdan "Erityisryhmät" I ryhmän "muut lääkeaineet" alaryhmään c "muut eläinlääketieteessä käytetyt lääkeaineet".

23 Tästä seuraa, että säätämällä kiellon antaa clenbuterolia yli neljäntoista viikon ikäisille lihantuotantoon tarkoitetuille nautaeläimille ja pitää, varastoida, ostaa tai myydä yli neljäntoista viikon ikäisiä lihantuotantoon tarkoitettuja nautaeläimiä, joille on annettu kyseistä ainetta, Alankomaiden hallitus on noudattanut direktiiviin 86/469/ETY perustuvia velvoitteitaan.

24 Edellä esitetyn perusteella ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että kyseessä olevan kaltainen sääntö on direktiivissä 83/189/ETY tarkoitettu tekninen määräys, jonka antanut jäsenvaltio on vapautettu direktiivin 8 artiklassa säädetystä tiedoksiantamisesta komissiolle tämän direktiivin 10 artiklan nojalla.

Oikeudenkäyntikulut

25 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Alankomaiden ja Irlannin hallituksille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Gerechtshof te 's-Hertogenboschin 11.11.1997 esittämän kysymyksen seuraavasti:

***Verordening Stoffen met sympathico mimetische werking (PVV) 1991*:n 3 §:n 1 momentissa ja 2 §:ssä vahvistetun säännön kaltainen sääntö on teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 28 päivänä maaliskuuta 1983 annetussa neuvoston direktiivissä 83/189/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 22.3.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/182/ETY, tarkoitettu tekninen määräys, jonka antanut jäsenvaltio on vapautettu direktiivin 8 artiklassa säädetystä tiedoksiantamisesta komissiolle tämän direktiivin 10 artiklan nojalla.**

Puissochet Moitinho de Almeida Gulmann

Sevón Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä toukokuuta 1999.

R. Grass J.-P. Puissochet

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja